

TRAFIKSKOLELÄRAREN

»Elbilarna kommer – var så säker!«

BRANSCHKOLL. Varje år utbildar trafikskolorna 100 000 blivande bilförare. Vad tror de själva om sitt yrke med självkörande bilar runt hörnet, och hur ser de på elbilarnas intåg på vägarna? Vi besökte en av Sveriges största trafikskolor för att få svar.

TEXT & FOTO MÅNS HAGBERG

Enligt Helen Melchersson på Helens i Norrköping är det bästa med jobbet som körskollärare kontakten med eleverna. Att få känna deras glädje då de börjar känna sig trygga med bilen, trafiken och sig själva.

– Det känns bra att bidra till en säkrare trafik. Då våra elever kommer ut har de säkerhetstänket med sig vid ratten. Vi medverkar också till en bättre miljö. Med Ecodriving går det att köra moderna bilar till och med under den deklarerade förbrukningen. De kan dra ofattbart lite med rätt teknik.

Nackdelar?

– Nackdelen är att man sitter still så mycket. Vi satsar på bra bilar med bra framsäten, men ändå behöver kroppen extra motion på kvällen.

Om alla bilar vore elbilar, hur skulle det påverka utbildningen?

– Det är lätt att lära sig växla ute på ett

tomt fält. Men inte så lätt ihop med den egentliga köruppgiften. Ett körkort bara för elbil skulle nog spara en tredjedel av tiden.

– Idag väljer allt fler att ta körkort för automatväxlad bil. Inte alls orimligt, de tar en allt större marknadsandel. Numera är de lika bränslesnåla som manuellt växlade och behöver inte kosta mycket mer. Och elbilarna kommer, var så säker!

Berätta om Toyota Prius hybrid som övningsbil!

– Vi köpte Priusen 2012. Då trodde vi att den skulle räcka till både privat körning och lite övningskörning. Men nu går den hela dagarna, 8-10 körpass. Den fungerar utmärkt. Bränslesnål i stan och helt fri från reparationer. Både vi och eleverna är nöjda!

Varför inte satsa på renodlade elbilar?

– Laddstolpar! Våra bilar går upp till 35 mil om dagen. Alla åtta parkeras på en vanlig kommunal P-plats runt hörnet. Där finns inga laddstolpar. Norrköping går inte direkt i tåten för att montera

sådana. Med laddning tillgänglig skulle vi skaffa oss minst en elbil direkt.

Blir autonoma bilar slutet för er?

– Inte så länge jag jobbar här. Troligen inte heller så länge min dotter gör det. Men utvecklingen går fort! Elektroniken ger redan nu värdefullt förarstöd. Den klarar t ex bromsning i halka bättre än någon människa. Redan nu fungerar den mest avancerade självstyrningen i gynnsam miljö. Men det lär dröja länge innan elektroniken klarar komplexa trafikmiljöer under precis alla omständigheter.

Borde de som utvecklar självkörande bilar ha kompetens som trafikskollärare?

– De ska inte behöva ha hela utbildningen, men absolut ha lärt sig tänka som en trafikskollärare. Utmaningen är inte att en självkörande bil ska gå som en rallybil. Den ska samspela med omgivningen och övrig trafik på ett säkert sätt, fastslår Helen Melchersson.

↑ HELEN MELCHERSSON GILLAR PRIUS HYBRID SOM ÖVNINGSBIL FÖR AUTOMATLÅDA. SÄTT UPP LADDSTOLPAR SÅ BYTER FIRMAN TILL RENODLAD ELBIL!

FÖR MICHAEL AXELSSON på Sveriges Trafikskolors Riksförbund är elbilar är rätt val då det gäller miljö och klimat. De passar bra för trafikundervisningens körcykel. Det stora hindret för ett snabbt genombrott är ett EU-direktiv från 2013. Ett personbilskörkort utan begränsningar måste tas med en manuellt växlad bil, i praktiken alltså en fossildriven sak.

– Direktivet bygger på ett föräldrat synsätt, att bilkörning är en teknisk färdighet. För hundra år sen måste eleverna behärska motorns uppbyggnad och lära sig veva igång bilen. Det där är borta nu. Men dessvärre är kravet på att kunna starta i backe med kopplingen i dragläge kvar, säger Michael Axelsson och fortsätter:

– STR menar att det är dags att sätta kompetensen att sköta sig i trafiken i centrum. Det borde gå att ta vanligt körkort med elbil eller automat och låta körkortsinnehavaren själv lära sig växla om det skulle behövas. Folk lär sig ju själva att

starta i backe om bilen skulle ha automatlåda och elektrisk handbroms.

– Det finns inga belägg för att ett upphävt EU-direktiv skulle medföra sämre trafiksäkerhet. Redan nu är hälften av de bilar som säljs automatväxlade. Elbilarna kommer starkt även i Sverige. Det är dags att släppa kopplingen till det manuella.

Blir de självkörande bilarna slutet för bilskolorna?

– Inte alls. Snarare behövs en annan utbildning. Vi arbetar idag med vidareutbildning för de lastbilschaufförer som ska börja med aktiva stödsystem samt delvis självkörande fordon.

– Och det kommer att behövas fler utbildningar för samspelet mellan människan, fordonet och trafiken. Vi tror att den framtida trafikläraren kommer att ha en roll som brygga i gränsen mellan autonoma funktioner och människan, en lärare i mobilitet, säger Michael Axelsson. ✕

»ETT KÖRKORT BARA FÖR ELBIL SKULLE NOG SPARA EN TREDJEDEL AV TIDEN.«

↑ HELEN MELCHERSSON PÅ HELENS TRAFIKSKOLA I NORRKÖPING.

FOTO: HELENS FÖR KÖRKORT

»DET ÄR DAGS ATT SÄTTA KOMPETENSEN ATT SKÖTA SIG I TRAFIKEN I CENTRUM.«

↑ MICHAEL AXELSSON PÅ SVERIGES TRAFIKSKOLORS RIKSFÖRBUND TYCKER ATT EU UTAN FÖRBEHÅLL BORDE GODTA ELBILAR SOM ÖVNINGSBILAR. FOTO: STR

TUSENTALS FÅR NU PROVKÖRA ELBIL

Trafikskolornas största halkbana byter till elbilar

På Stockholms Trafiksäkerhetscenter Gillinge i norra Storstockholm byter man under 2017 ut 23 fossildrivna bilar till 22 elbilar.

TEXT MÅNS HAGBERG

– **ELBILARNA ÄR** så driftsäkra att vi kan minska med en bil. Såväl synnerligen noggranna förare från till exempel försvarsmakten eller polisen som vanliga körkortsaspiranter får därmed köra elbil under riskutbildningen, säger Hans Löfgren på Trafiksäkerhetscenter.

– Varje bil går sex mil om dagen. Men körsättet är så hårt att strömätgången motsvarar 18 vanliga mil. Batterierna kommer att laddas på natten. Vi sparar cirka 22 ton koldioxid om året. Elnotan blir cirka 35 000 kronor i stället för 180 000 för bensin eller diesel.

– Elbilen är bra, vi har testat själva och kollat noga. Våra kollegor i Grums och Jönköping har redan praktisk erfarenhet av elbilar. Vi tror på det här och vi bidrar till att möta både Sveriges och våra ägares, STR, miljömål.

Blir autonomiken ett hot mot trafikskolorna?

– Bilskolorna kommer att behövas under all överskådlig framtid. Förhoppningsvis tas kravet på att kunna växla manuellt bort. I stället fokuseras ännu mer på trafiksäkerhet, miljö och fortbildning. Elbilen kan få 10–25 procent längre räckvidd med ekodrivning. Inte så dumt avslutar Hans Löfgren.

Vi på Elbilen tror att de här 22 bilarna kommer att betyda en hel del för elbilens genomslag. 22 000 förare om året får testa dem under extrema omständigheter. Många kommer att upptäcka fördelarna. ✖

» **ELBILARNA ÄR SÅ DRIFTSÄKRA ATT VI KAN MINSKA MED EN BIL.**«

↑ **HANS LÖFGREN ÄR VD PÅ STOCKHOLMS TRAFIKSÄKERHETSCENTER GILLINGE.**

FOTO: GILLINGE

← **NISSAN LEAF ELBIL FUNKAR BRA SOM ÖVNINGSBIL FÖR HALKTRÄNING.**

FOTO: GILLINGE/
AHLBERG@FASTBIKES.SE